

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เสนอ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑. วัตถุประสงค์ประสงค์และเป้าหมายภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ ดังนี้

๑.๑.๑. เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณี โดยคณะสงฆ์ มีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง และได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเหมาะสม

๑.๑.๒ เพื่อให้โครงสร้างการบริหารการศึกษาสงฆ์ได้รับการพัฒนาให้มีระบบและมาตรฐานทั้งในระดับภาพรวมของประเทศ ในระดับภาค ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และในระดับวัด

๑.๑.๓ เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ซึ่งเป็นศาสนทายาทที่สำคัญ ได้รับโอกาสศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้อง มีคุณภาพ และทั่วถึงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๑.๑.๔ เพื่อให้ครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพและมีแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากครูสอน และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ถ้าหากไม่มีความเจริญมั่นคง และขาดแรงจูงใจหรือสวัสดิการที่เหมาะสมดังเช่นระบบการศึกษาอื่นแล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

๑.๑.๕ เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องดังต่อไปนี้

๑. ระบบการบริหารการศึกษาไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการภายในวัด เพราะนโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาส ถ้าเจ้าอาวาสไม่สามารถจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการศึกษาได้ วัดนั้นก็ต้องปิดสำนักลง ไม่มีการเรียนการสอน

๒. การเผยแพร่หลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากพระธรรมวินัย เนื่องจากพระภิกษุ สามเณร ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เผยแพร่พระศาสนา ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ

๓. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การศึกษาของคณะสงฆ์ขาดบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อจัดการศึกษาของคณะสงฆ์

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาล จึงมีความสำคัญและจำเป็นดังนี้

๑.๒.๑ เป็นการเสริมสร้างให้การศึกษาศาสนศึกษาพระปริยัติธรรมมีคุณภาพ อันจะส่งผลให้พระพุทธศาสนามีความมั่นคง และประเทศชาติมีความสุข

๑.๒.๒ เป็นการพัฒนาโครงสร้างการบริหารการศึกษาศาสนศึกษาให้เป็นระบบ มีมาตรฐาน และมีการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ส่วนภูมิภาค

๑.๒.๓ เป็นการเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาศาสนศึกษาพระปริยัติธรรมของโลก

๑.๒.๔ เป็นแนวทางที่สำคัญและยั่งยืน ในการป้องกันการประทุพติงการของพระภิกษุสามเณร เพราะการประทุพติงการพระธรรมวินัย ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา

๑.๒.๕ เป็นการป้องกันสัทธิธรรมปฏิรูป เนื่องจากเมื่อพระภิกษุ สามเณร รวมถึงพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้องและมีคุณภาพแล้ว ย่อมปฏิบัติและเผยแผ่พระธรรมวินัย ตามความรู้ที่ได้ศึกษา ซึ่งถือเป็นการปิดกั้นสัทธิธรรมปฏิรูปโดยปริยาย

๑.๒.๖ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ครูสอน และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้เรียน มีฉันทะ และวิริยะ ต่อระบบการศึกษาศาสนศึกษาพระปริยัติธรรม

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

หากไม่สามารถตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. จะมีผลกระทบดังนี้

๑. การบริหารการศึกษาศาสนศึกษาพระปริยัติธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบและมาตรฐาน และขาดงบประมาณในการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

๒. การเผยแผ่หลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากพระธรรมวินัย เนื่องจากพระภิกษุสามเณร ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เผยแผ่พระศาสนา ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ

๓. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การศึกษาศาสนศึกษาของคณะสงฆ์ขาดบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์อย่างรุนแรง

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีที่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

การที่จะจัดการศึกษาศาสนศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีคุณภาพและกระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึง ไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

- ข้อดี :- ระบบการศึกษาศาสนศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้เข้มแข็ง มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติ อีกทั้ง

เป็นยังเป็นแนวทางที่สำคัญและยั่งยืน ในการป้องกันการประทุพดินอกริตของพระภิกษุ สามเณร เพราะการประทุพติลวงละเมิดพระธรรมวินัย ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา และยังเป็น การป้องกันสัทธรรมปฏิรูป เนื่องจากเมื่อพระภิกษุ สามเณร รวมถึงพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับความรู้ที่ ได้ศึกษา ซึ่งถือเป็นการปิดกั้นสัทธรรมปฏิรูปโดยปริยาย

- ข้อเสีย :- ไม่มี

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุมัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

๑. ตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ... เพื่อเป็นกลไกในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์และการศึกษาของชาติ

๒. ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและ แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุม ดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้เป็นไปตาม พระธรรมวินัย โบราณราชประเพณี หรือมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมถึงกำหนด มาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ...

๓. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การสร้างเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม

๔. จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสภาพปัจจุบัน

๕. ปรับระบบการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ ๖ คุณภาพ คือ คุณภาพศาสนทายาท คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพการบริหารจัดการองค์กร คุณภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษา คุณภาพความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองตามหลักธรรมาภิบาล คุณภาพปัจจัย และโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม จะส่งผลให้การศึกษ าพระปริยัติธรรม มีกฎหมายรับรองอย่างถูกต้องเฉกเช่นกับการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ และจะได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจั ดการศึกษาพระปริยัติธรรมก็จะได้รับการแก้ไข กล่าวโดยสรุป เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง ดังนี้

๑. การศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณี โดย คณะสงฆ์ มีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง และได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเหมาะสมกับ ค่าใช้จ่ายจริง

๒. โครงสร้างการบริหารการศึกษาสงฆ์ได้รับการพัฒนาให้มีระบบมาตรฐาน ทั้งในระดับ ภาพรวมของประเทศ ในระดับภาค ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และในระดับวัด

๓. การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้

๔. พระภิกษุ สามเณร ซึ่งถือเป็นศาสนทายาทที่สำคัญ ได้รับโอกาสศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้อง มีคุณภาพ และทั่วถึงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๕. ครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา มีความมั่นคงและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

เมื่อมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. แล้ว จะส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ ดังนี้

๑. ระบบการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์มีความเข้มแข็ง เนื่องจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในด้านงบประมาณอย่างเหมาะสม

๒. พระภิกษุ สามเณร และนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

๓. สัทธิธรรมปฏิรูปถูกปิดกั้น และปัญหาเกี่ยวกับพระภิกษุ สามเณรประพฤติก่อวุ่นวาย พระธรรมวินัย ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ทั้งในระดับมหัพภาคและจุลภาค คือ

๑. การศึกษาของคณะสงฆ์มีระบบและมาตรฐาน

๒. พระภิกษุ สามเณร ได้รับการศึกษาพระธรรมวินัยอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสอบผ่านธรรมสนามหลวง และบาลีสสนามหลวงเพิ่มมากขึ้น

๓. มีพระภิกษุ สามเณร ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมดำรงอยู่ในเพศบรรพชิตเพิ่มมากขึ้น

๔. เกิดสังคมอุดมปัญญา เนื่องจากเยาวชนและประชาชนได้รับการศึกษาและอบรมสั่งสอนตามหลักพระธรรมวินัยที่ถูกต้องและทั่วถึง โดยพระภิกษุสงฆ์ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและวัตรปฏิบัติที่งดงาม

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

-ไม่มี-

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นผลดีแก่ประเทศไทยดังนี้

๑. ประชาชนมีความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ ตามนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นหลักธรรมที่สร้างความสามัคคี เช่น หลักสาราณียธรรม คือ ให้ทำ พูด คิด ต่อกันด้วยเมตตาจิต มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและกฎระเบียบของสังคม ยอมรับในความคิดเห็นที่ต่างกัน และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

๒. สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเจริญมั่นคง เนื่องจากหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาสอนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป มีจิตสำนึกที่ดีงามและสร้างสรรค์ กตัญญู กตเวทิต่อผู้มีอุปการคุณ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ปัญหาสังคมลดลง เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นให้ปฏิบัติตามศีล ๕ ซึ่งถือเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานหรือหลักมนุษยธรรมของมวลมนุษยชาติ

๒. ผู้ทำภารกิจ

การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นศาสนกิจที่สำคัญยิ่งของคณะสงฆ์ เพราะเป็นไปเพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนา โดยตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ

๑. มหาเถรสมาคม
๒. คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม
๓. แม่กองบาลีสนามหลวง
๔. แม่กองธรรมสนามหลวง
๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๖. สถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียน

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ถือเป็นภารกิจเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่มีความลึกซึ้งและละเอียดอ่อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ - ๖ เท่านั้น จึงจะสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายได้ ภารกิจนี้จึงไม่ควรทำร่วมกับหน่วยงานเอกชน

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ๓ แผนก คือ แผนกธรรม บาลี และสามัญศึกษา ในส่วนของแผนกสามัญศึกษามีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ จึงต้องดำเนินการในบางมาตราเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาของชาติ ซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องกันในเชิงวิชาการ และการจัดการศึกษาธรรมศึกษา ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชน มากกว่าหรือไม่

เป็นภารกิจเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคณะสงฆ์ทั่วประเทศ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งคณะสงฆ์และรัฐหลายภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่สอดคล้องกับภารกิจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๖๗ ที่กำหนดไว้ว่า รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการ หรือกลไกดังกล่าวด้วย

หน้าที่ของรัฐและนโยบายแห่งรัฐ :- นโยบายข้อที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยกำหนดไว้ว่า รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และ ความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน

ยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง....ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๓ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (๑) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๒) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง ๒.๒ จุดเน้นและประเด็นพัฒนาหลัก ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๒ (๒.๒.๓) การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในทุกช่วงวัย และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การปฏิรูปประเทศไทยในด้านอื่น ๆ เรื่อง การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านศาสนศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

๓.๒ การทำภารกิจนั้น สามารถใช้มาตรการทางการบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่ได้ เนื่องจากไม่สามารถตอบสนองต่อภารกิจ

ถ้าใช้มาตรการทางการบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

๑. ระบบการบริหารการศึกษาไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการภายในวัด เพราะนโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาส ถ้าเจ้าอาวาสไม่สามารถจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการศึกษาได้ วัดนั้นก็ต้องปิดสำนักลง ไม่มีการเรียนการสอน

๒. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้

การศึกษาของคณะสงฆ์ชาตบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เพราะต้องการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากรัฐบาลได้มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และมหาเถรสมาคม ดำเนินการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ซึ่งมีวาระการปฏิรูปด้านการศาสนศึกษา โดยมีภารกิจที่สำคัญและต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จในรัฐบาลชุดปัจจุบัน คือ การจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินและสถานการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม มีสถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียน ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ

ย่อยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องอาศัยอำนาจหรือกลไกตามพระราชบัญญัติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาพระปริยัติธรรม โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศของรัฐบาล ซึ่งมีการกำหนดเวลาไว้ชัดเจน

การทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

กำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่ควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เพราะว่าสถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งในอดีตคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมซึ่งเป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับวิชาสามัญทางโลกโดยมีวัดเป็นศูนย์การเรียนและมีพระสงฆ์เป็นครูสอน ปัจจุบัน การศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นการศึกษาโดยคณะสงฆ์ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณีอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีการจัดการศึกษาทุกจังหวัดของประเทศ มีพระภิกษุ สามเณร อยู่ในระบบการศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นจำนวนมาก จึงไม่ควรตราเป็นกฎหมายในลักษณะอื่น

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพราะการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งคณะสงฆ์และรัฐ เพื่อให้การบริหารและการดำเนินงานบรรลุผล จึงต้องมีกระบวนการขับเคลื่อนแผน

สู่การปฏิบัติร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งมีการกำกับและติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร
คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตหรือไม่อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่
อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่ตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร
ในการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้มีความเจริญอย่างมั่นคง ต้องมีการ
จัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือกำหนดนโยบายต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ
จึงต้องมีการใช้ระบบคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งมีความจำเป็นคือ
เพื่อกำหนดนโยบาย ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้น มีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่
ไม่มีอำนาจซ้ำซ้อน

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ
นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

มีรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการ
เป็นคณะกรรมการคือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้อำนวยการ
สำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เหตุที่ต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการเพราะว่า มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการศึกษา งบประมาณ และบุคลากร ในระดับชาติ ซึ่งมีความจำเป็นต้อง
อาศัยข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากบุคคลเหล่านั้นในการดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล
เพราะเหตุใด

เพราะว่าจะควบคุมและกำกับผู้ที่จะกระทำผิดล่วงละเมิดกฎหมาย โดยใช้เครื่องหมาย
วิทยฐานะตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดง
ด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตรปริญญาบัตร หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
โดยที่ตนไม่มีสิทธิ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรง
อย่างไร

มีความร้ายแรงคือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้ มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนอง
เดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีมีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่อง
เดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน จึงไม่สามารถยกเลิกได้

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย คือ พระภิกษุ สามเณรทั่วประเทศ
และคฤหัสถ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้เรียนพระปริยัติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา
พระปริยัติธรรม ละบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรม

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง คือ

๑. พระภิกษุ สามเณร ทั่วประเทศ ที่อยู่ในระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม

๒. สถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ วัด และ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ทั่วประเทศ

๓. องค์กรคณะสงฆ์ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพระปริยัติธรรม คือ กองบาลี

สนามหลวง กองธรรมสนามหลวง คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรมทั่วประเทศ

๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย คือ พุทธศาสนิกชนทั่วไป

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- *เชิงบวก* ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลบวกต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม เพราะมีการนำงบประมาณไปเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารและจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ ครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้เรียนพระปริยัติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ละบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรม พร้อมทั้งประชาชนทั่วไป

- *เชิงลบ* ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านสังคม

- *เชิงบวก*

๑. เกิดสังคมอุดมปัญญา เนื่องจากเยาวชนและประชาชนได้รับการศึกษาและอบรมสั่งสอนตามหลักพระธรรมวินัยที่ถูกต้องและทั่วถึง โดยพระภิกษุสงฆ์ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและวัตรปฏิบัติที่งดงาม

๒. ปัญหาสังคมลดลง เนื่องจากพระพุทธานุศาสนาสอนมุ่งเน้นให้ปฏิบัติตามศีล ๕ ซึ่งถือเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานหรือหลักมนุษยธรรมของมวลมนุษยชาติ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วประเทศ

- *เชิงลบ* ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

- *เชิงบวก*

๑. ประชาชนมีความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ ตามนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากพระพุทธานุศาสนาสอนมุ่งเน้นหลักธรรมที่สร้างความสามัคคี เช่น หลักสาราณียธรรม คือ ให้ทำ พูด คิดต่อกันด้วยเมตตาจิต มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและกฎระเบียบของสังคม ยอมรับในความคิดเห็นที่ต่างกัน และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

๒. สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเจริญมั่นคง เนื่องจากหลักคำสอนของพระพุทธานุศาสนาสอนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป มีจิตสำนึกที่ดีงามและสร้างสรรค์ กตัญญู กตเวทิต่อผู้มี อนุเคราะห์คุณ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ สังคมไทย และ ๓ สถาบันของหลักชาติ

- *เชิงลบ* ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ต้องถูกจำกัด คือ การจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม การแต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษา การกำหนดสิทธิต่าง ๆ และการกำหนดโครงสร้างการบริหาร

การศึกษาพระปริยัติธรรม

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่..... อย่างไร

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นคือ ให้เป็นไปตามเกณฑ์/คุณสมบัติ ที่กฎหมายได้กำหนดไว้

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด.....

ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องความสงบสุขในการดำเนินชีวิต และความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะว่ามีพระสงฆ์ผู้ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน และเผยแผ่หลักธรรม ให้เยาวชนและคนในสังคมได้รู้และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา โดยได้คำนึงถึงการพัฒนาคนในสังคมให้เป็นคนเก่งและดี คือ มีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันพระศาสนา อันเป็นสถาบันหลักของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแนวทางการปฏิรูปของรัฐบาล ย่อมเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมแน่นอน เนื่องจากหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาได้ปลูกฝังหล่อหลอมให้ประชาชนรู้จักหลักในการสร้างความสุขความสำเร็จในชีวิตคือ หลักอิทธิบาท ๔ ฆราวาสธรรม ๕ และสอนให้รู้จักการวางแผนชีวิตในอนาคตคือ หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ และสัมปรายิกัตถประโยชน์ ซึ่งการที่จะปลูกฝังหล่อหลอมให้สังคมและประชาชนให้ดำเนินการตามหลักการนี้ได้ ต้องอาศัยพระสงฆ์ผู้ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพ

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด.....

การดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กล่าวคือ การที่ประชาชนมีคุณภาพและคุณธรรม คือ เป็นคนเก่งและดี ย่อมส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศกับนานาชาติเป็นอย่างมาก เพราะองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาประเทศก็คือคน ถ้าคนในรัฐเป็นคนดีมีคุณภาพแล้ว ประเทศชาติก็เป็นประเทศที่ดีและมีคุณภาพไปด้วย

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

เมื่อมีการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว การวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

ที่เกี่ยวข้องกับการการศึกษาพระปริยัติธรรม ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษาจะมีแนวโน้มและทิศทางที่ชัดเจน

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และองค์กรคณะสงฆ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่สนองงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามกฎหมายฉบับนี้ สามารถส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน

สามารถที่จะลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

หากกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว สามารถที่จะลดงบประมาณแผ่นดินได้มากในเรื่องของการขจัดหรือลดปัญหาสังคมและการสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม เนื่องจากมีพระสงฆ์ผู้ทรงความรู้ ผู้เป็นศาสนทายาททำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเยาวชนและประชาชนให้ตั้งอยู่ในหลักศีลธรรม ปัญหาอาชญากรรมจะลดลง รัฐบาลสามารถที่จะนำงบประมาณที่ต้องใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ไปใช้ในการพัฒนาประเทศในส่วนอื่น ๆ ได้ เป็นการลดความสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับได้แก่

การยกย่องพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบวิธีการและระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะต้องสรุปรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งจะก่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมคือ เมื่อพระภิกษุ สามเณร ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงแล้วตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ก็จะสามารถทำหน้าที่ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เยาวชนและประชาชนได้รู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ให้เกิดประโยชน์สุขในการดำรงชีวิต ก่อให้เกิดสังคมคุณธรรม โดยมีระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ภายใน ๕ ปี นับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

-ไม่มี-

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจตามร่างกฎหมายฉบับนี้ คือการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และโดยเหตุที่ศึกษาพระปริยัติธรรมถือเป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่สำคัญของชาติ งบประมาณที่ใช้เพื่อการดังกล่าว จึงนับว่าคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างมากต่อพระพุทธศาสนาและประเทศชาติ อีกทั้งประชาชนก็ไม่มีผลกระทบในทางลบหรือถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ คือ ๑๕,๐๐๐ อัตรา ซึ่งเป็นอัตรา (ตำแหน่ง) ที่มีและปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น

๑. ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม จำนวน ๒,๔๐๐ รูป/คน

๒. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จำนวน ๔,๕๐๐ รูป

๓. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี จำนวน ๒,๐๐๐ รูป

๔. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๔,๖๐๐ รูป/คน

๕. บุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑,๕๐๐ รูป/คน

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

คุณวุฒิที่เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องมี คือคุณวุฒิเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในส่วนของการศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกธรรมและบาลี) และการศึกษาสามัญตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

งบประมาณที่คาดว่าจะจำเป็นต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมายคือจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันล้านบาทถ้วน) โดยแบ่งเป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๑๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันห้าร้อยล้านบาทถ้วน) และงบลงทุนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน) โดยปัจจุบันการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้ง ๓ แผนก คือ แผนกธรรม บาลี และสามัญศึกษาได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการจัดการศึกษา ประมาณ ๒,๒๐๐ ล้านบาท/ปี รวม ๕ ปี ประมาณ ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจริง ดังนั้นหากมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม รัฐจะจ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นในระยะ ๕ ปี จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมปีละ ๘๐๐ ล้านบาท จึงไม่กระทบต่องบประมาณรัฐมากนัก

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ในเบื้องต้น ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ คือ กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณแล้ว และได้รับความเห็นชอบ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอัตรากำลังคน คือ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย มีดังนี้

๑. การนำกฎหมายลงในเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. การเผยแพร่กฎหมายทางสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

๓. การจัดประชุมเพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

๑. ติดตามข้อมูลทางเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒. สื่อออนไลน์และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

มีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจใกล้เคียงกันคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องดำเนินการตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมนี้ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะกรรมการตามร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยอื่นหรือไม่ อย่างไร....

มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะผู้เรียนพระปริยัติธรรมส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้เรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ต้องศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่ก็ไม่มีผลกระทบอะไร เพราะที่ผ่านมาก็ได้ประสานและดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกันในส่วนของการกำหนดหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ นายกรัฐมนตรี

การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก.....

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลการบริหารราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

ระบบการทำงานที่กำหนดตามร่างกฎหมายนี้ กำหนดไว้ในรูปแบบ "คณะกรรมการ" เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ่มค่า มีส่วนร่วม และยุติธรรม ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีพระมหาเถระที่สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการ มีรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และมีอำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

๘.๒.๑ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอน
ใช้เวลาการดำเนินการเท่าใด

การดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ มิได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่โดยตรง โดยมีการดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ดังนั้น การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใด ระยะเวลาใด ย่อมเป็นไปตามระเบียบ มติ หรือแผนต่าง ๆ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการ

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

การใช้ดุลพินิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการโดยการลงมติของคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะลดหรือจำกัดการใช้ดุลพินิจของบุคคล เพื่อให้การบริหารจัดการและการดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ในการดำเนินการตามกฎหมาย มีหน่วยงานที่ต้องดำเนินการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และมีทั้งในส่วนกลางของฝ่ายคณะสงฆ์และรัฐกระจายอยู่ทุกจังหวัด โดยในส่วนของภาครัฐจะมีการกระจายอำนาจให้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด และในส่วนของคณะสงฆ์จะมีการกระจายอำนาจให้เจ้าคณะจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชน ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

มีระบบการตรวจสอบโดยคณะกรรมการกำหนดระเบียบให้มีการตรวจสอบภายใน และกำหนดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนด

มีระบบการคานอำนาจคือ การกำหนดให้การบริหารงานหรือดำเนินการโดยความเห็นชอบของอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน คือ (๑) คณะกรรมการตามร่างกฎหมายนี้ (๒) มหาเถรสมาคม และ (๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานประมาณ เป็นต้น

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

มีระบบการตรวจสอบภายใน โดยการให้อำนาจแก่คณะกรรมการในการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน (มาตรา ๑๑ (๑๑)) นอกจากนี้ ในมาตรา ๑๘ ยังกำหนดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และให้รายงานผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ตามมาตรา ๑๑ (๖) ได้กำหนดให้คณะกรรมการได้อออกระเบียบ หรือกำหนดแนวทางในการร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และ (๑๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ดำเนินการแล้ว มีรายละเอียดดังนี้

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องต่อไปนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา
๒. กำหนดพื้นฐานความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา
๓. การกำหนดอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
๔. การกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง วิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ
๕. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
๖. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
๗. ระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานสอนและผู้สนับสนุนการศึกษา
๘. ระเบียบการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นศูนย์
๙. ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน
๑๐. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. ระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
๑๒. ระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
๑๓. ระเบียบว่าด้วยการให้ประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม

๑๔. ระเบียบว่าด้วยการกำหนดเครื่องหมายวิทยฐานะ ลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ
ของเครื่องหมายวิทยฐานะ และการใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ

๑๕. การกำหนดเกณฑ์ให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐ หรือเพิ่มภาระ
แก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

การดำเนินการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐ ย่อมเป็นไปตามที่
คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ เนื่องจากร่างกฎหมายนี้ให้อำนาจหน้าที่แก่คณะกรรมการดำเนินการ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

- สำนักงานประมาณ
- สำนักงาน ก.พ.
- สำนักงาน ก.พ.ร.
- ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- กระทรวงการคลัง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือ พระภิกษุ สามเณร ทั่วประเทศ ส่วนประชาชนที่ได้รับ
ผลกระทบโดยตรงคือ ผู้ศึกษาพระปริยัติธรรม (ธรรมศึกษา บาลีศึกษา) และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ใน
สถานพระปริยัติธรรม

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ๆ ได้แก่

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน คือ นำผลสรุปการสำรวจความคิดเห็น
เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการ

พิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ พันตำรวจโท

(พงศ์พร พรหมณ์เสนห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

...../...../.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายสมบัติ พิมพ์สอน

หมายเลขติดต่อ ๐๒ ๔๔๑ ๗๙๕๑ , ๐๘๗ ๙๘๔ ๓๕๗๖